

Eenduidige bovenbalk

Melktype krijgt eigen plaats naast het bouwkenmerk frame

Vijftig exterieurspecialisten uit 27 landen verzamelden zich eind april in Canada. Daar is internationale consensus bereikt over de samenstelling van de hoofdbalk. Nederland krijgt melktype terug, Vlaanderen behoudt melktype en krijgt daarnaast frame.

ling vervangen zal worden door frame. 'Ontwikkeling is in Vlaanderen vooral nog hoogte- en breedtemaat. Hoe groter en zwaarder, hoe hoger de score', zegt Hamoen. 'Dat is straks niet meer een automatisme. Behalve ontwikkeling zal in het kenmerk frame de gehele bouw van het dier op waarde moeten worden geschat.'

Tijdens de tweejaarlijkse exterieurworkshop hebben de internationale zwartbontstamboeken (WHFF) overeenstemming bereikt over de samenstelling van de hoofdbalk. De bedoeling is dat de WHFF-landen inzetten op vier hoofdbalkkenmerken, te weten melktype, frame en capaciteit, uier, en benen en klauwen. Over hoe de landen die kenmerken inwegen om tot een totaalscore (algemeen voorkomen) te komen is niets afgesproken. Die inweging is afhankelijk van het fokdoel dat een land voor ogen staat. Het voorstel moet nog door het hoofdbestuur van WHFF bekrachtigd worden. Dat is een formaliteit gezien de getoonde eensgezindheid. Bovendien kennen veel (grote) fokkerijlanden al een bovenbalk die de genoemde componenten bevat, zodat er voor hen weinig verandert.

Frame is bouw

Voor Nederland en Vlaanderen betekent het voorstel wel een verandering van de bovenbalk. In Nederland telt de huidige hoofdbalk van zwart- en roodbont drie kenmerken, te weten frame, benen en uier. In frame brengt de inspecteur zowel de bouw als het melktype van het dier tot uiting. In de nieuwe aanpak scoort hij bouw en melktype afzonderlijk, waarbij bouw de naam frame blijft dragen. Daarmee keert Nederland min of meer terug naar de situatie van vóór 1996, toen ontwikkeling nog een deel was van de bovenbalk. Volgens NRS-hoofdinspecteur Arie Hamoen past hier een nuancering. 'Frame omvat beduidend meer dan ontwikkeling. We hebben ontwikkeling geschrapt om de trend naar almaar groter wordende koeien te keren en om meer nadruk te leggen op de functionaliteit van koeien. In frame draait het om de gewenste bouw en daaraan kan ook een

De deelnemers aan de exterieurbijeenkomst in Canada

relatief kleine koe uitstekend voldoen.' Toch werd via de introductie van frame het hoogtemaatvoordeel niet uitgeschakeld. Dat blijkt uit de cijfers, zegt Hamoen, waaruit naar voren komt dat frame en ontwikkeling sterk gecorreleerd zijn ofwel: grote koeien scoren gemiddeld hoger voor frame dan kleine koeien. Door melktype en bouwkenmerken nu afzonderlijk te scoren zou dat ondervangen moeten worden.

In Vlaanderen telt de huidige hoofdbalk naast algemeen voorkomen al vier hoofdbalkkenmerken. Behalve ontwikkeling en melktype zijn dat uier en benen. Dat ligt al dicht bij de internationaal gewenste keuringswijze, zij het dat ontwikke-

De vrees dat met de introductie van frame het kenmerk melktype uit de bovenbalk verdwijnt kan men in Vlaanderen gezien deze plannen in ieder geval laten varen. Hamoen verwacht dat bovenstaande aanpassingen in de loop van 2004 hun beslag zullen krijgen. 'Er is veel internationaal draagvlak voor deze plannen, die bovendien passen in wat de inforaad en fokkerijraad van CR Delta VRV hebben aanbevolen. Bestuurlijk zijn er nog enkele stappen te zetten. En ook de technische aanpassing van het keuringsrapport met alle bijhorende programma's en producten is nog een hele klus.'

Bert de Lange

Andere afspraken

Tijdens de bijeenkomst van de hoofdinspecteurs in Canada is ook aan de orde geweest dat:

- het lineair scoren (dus in de onderbalk) van locomotion (hoe stapt de koe) veel toegevoegde waarde biedt. In Nederland is dit een onderzoekskenmerk. Het scoren van achterbenen in achteraanzicht blijkt voor landen waar veel koeien aangebonden staan een goed alternatief;
- het lineair scoren van uierbalans weinig toevoegt;
- onderzocht zal worden om naast achteruierhoogte, achteruierbreedte opnieuw toe te voegen aan de lijst van standaard te keuren onderbalkkenmerken.